

Ekologie

Cílová skupina:

8. - 9. třída ZŠ

Časová dotace:

90 min

Anotace

Tato lekce je věnována aktuálnímu tématu – ekologii. Žáci se seznamují se základními pojmy, s procesem třídění odpadů a ekologickými problémy. Lekce je cílena na aktivitu účastníků, kteří pracují na jednotlivých úkolech samostatně či v rámci skupiny.

Cíl lekce

- Zamyšlení nad tématem - důležitost třídění odpadu, jeho prospěch
- Pomocí pracovních listů, zaměřených na ekologické problémy, jejich důsledky a příčiny, v žácích vyvolat dobrý pocit z toho, že mohou situaci sami pozitivně ovlivnit.
- Rozvíjení logického uvažování

Materiály

- Pracovní listy – Ekologický problém a Recyklační předvádání
- Kartičky na Ekoaktivity
- Tužky a papíry
- Tabule či flipchart

Osnova

- Úvodní aktivita - představení se
- Evokace - myšlenková mapa
- Uvědomění - vysvětlování pojmů, pracovní list Ekologický problém, domýšlení pokračování cyklu třídění odpadů
- Reflexe - zopakování

Průběh lekce

1. Úvodní aktivita – 10 minut

Pomocí úvodní aktivity se s žáky seznámíme a nastíníme jim téma lekce. Každý žák při představování musí před svoje křestní jméno přidat přídavné jméno začínající na písmeno E. Další žák vždy nejdříve zopakuje jméno žáka po jeho pravé straně i s přídavným jménem, které si vybral, a následně se představí stejným způsobem. Na závěr necháme žáky hádat, proč měli vymýšlet slova začínající právě na písmeno E. Navážeme tak na téma ekologie a vyvoláme diskusi na toto téma.

2. Evokace – 15 minut

Pro ještě jasnější vymezení tématu je vhodné do této fáze zařadit tvorbu myšlenkové mapy. Nejdříve vysvětlíme princip tvorby této mapy. Necháme žákům určitý čas na vytvoření vlastní mapy na téma EKOLOGIE, následně zkusíme vytvořit společnou mapu na tabuli.

3. Uvědomění – 60 minut

V této fázi je důležité předat žákům nové informace. Na tabuli vypíšeme slova, která se ekologie týkají (ekologické problémy, třídění odpadu, černá skládka, ekofarma,...) a rozdáme žákům papíry, na které zkusí vlastními slovy tyto pojmy vysvětlit. Poté necháme zájemce definice pojmů přečíst, případně pojmy vysvětlíme podrobněji sami.

Navážeme aktivitou spojenou s vyplňováním pracovních listů. Nejdříve všem rozdáme připravené papíry, pomocí kterých můžeme s žáky rozebírat ekologické problémy. Necháme jim čas vymyslet podle příkladu (můžeme jej uvést přímo v pracovním listě či jej vypsát na tabuli) vlastní ekologický problém, doplněný o jeho příčinu i důsledek. Tuto aktivitu mohou žáci vytvářet ve skupinkách, následně je necháme práci odprezentovat ostatním spolužákům.

EKOLOGICKÝ PROBLÉM		
Narůstající množství odpadů		
<p>Příčiny – PROČ PROBLÉM VZNIKÁ?</p> <p>Více lidí produkuje více odpadu</p>	<p>Důsledky</p> <p>Zamožené životní prostředí odpady Černé skládky</p>	<p>Návrhy řešení – JAK SITUACI ZLEPŠIT?</p> <p>Recyklace odpadů Zlepšit odpadové hospodářství</p>

Obr. – Příklad řešení pracovního listu *Ekologický problém*

Rozdáme další pracovní list, který je založen na předvídání. Vysvětlíme žákům, že musí domyslet pokračování cyklu třídění odpadů, které je naznačeno na pracovním papíře, a že výsledkem musí být nějaký recyklovaný produkt, který si každý sám vymyslí. Můžeme opět nechat žáky pracovat ve dvojicích či ve větších skupinách. Nad výsledky diskutujeme.

Obr. – Domýšlení pokračování cyklu třídění odpadů

X

Fázi uvědomění zakončíme hrou Ekoaktivity. Každý žák si vytáhne připravený papírek s aktivitou (malování, mluvení/vysvětlování, pantomima), vždy jeden předvádí a ostatní hádají. Nejrychlejšího hadače můžeme odměnit.

Příklady aktivit:

Kreslení – PETláhev, Zeměkoule, černá skládka, žárovka (úsporná),...

Vysvětlování/popis/mluvení – deštný prales, třídění odpadů, kontejner na papír, plýtvání elektřinou,...

Pantomima – dýchání (čerstvý vzduch), sázení stromu, kouř z aut, ozonová díra, zemětřesení,...

4. Reflexe – 5 minut

Pro zopakování necháme žáky po jednom na tabuli vypsát pomocí max. dvou slov, co si z lekce o ekologii zapamatovali.

TIPY:

Vysvětlování pojmů doplňujeme názornou ukázkou (předmět, obrázek, video).

Hodně se ptáme, diskutujeme s žáky o tom, co si myslí, necháme prostor pro jejich případné dotazy.

Pro zpětnou vazbu můžeme použít upravené smajlíky - pokud se žákům lekce líbila, sešlápnou připravenou PETláhev a vhodí ji do příslušného koše, pokud se jim lekce nelíbila, hodí láhev do koše s obrázkem černé skládky.

5